644/02

Den 2. maj 2002 blev i sag nr. 56.447:

xxxxxx xxxxxxxxx xx
xxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxx x
xxxx xxxxx xxxxxxxx

mod

Alm. Brand af 1792
Lyngby Hovedgade 4
Postboks 1792
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstagerne, der har retshjælpsforsikring i Alm. Brand af 1792, klager ved deres advokat over, at selskabet ikke vil yde retshjælpsdækning til et søgsmål mod selskabet i dettes egenskab af husejerforsikringsselskabet for klagerne. Advokaten finder endvidere, at selskabets sagsbehandling i forhold til en forsikringsskade har været mangelfuld.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at sagen kan behandles af Ankenævnet for Forsikring. Selskabet bestrider endvidere, at det ikke har opfyldt dets forpligtelser i forhold til husejerforsikringen.

Klagernes ejendom blev olieforurenet. Advokaten har fremlagt stævningsudkast, hvor han indstævner såvel kommunen som selskabet. Af stævningsudkastet fremgår: "**PÅSTAND:** De sagsøgte dømmes principalt solidarisk, subsidiært alternativt til at betale sagsøgerne kr. 550.000,00, der forrentes fra sagens anlæggelse til betaling sker med sædvanlig procesrente, p.t. den officielle diskonto med et tillæg på 5%. **SAGSFREMSTILLING:** Sagsøgerne opdagede den 17. november 1999, at deres olietank var læk. Samme dag kontaktede de oliefirmaet og fik udslippet stoppet. Der var udløbet ca. 1200 liter olie, og sagsøgerne kontaktede dagen efter såvel sagsøgte 1 som sagsøgte 2. Fredag den 19. november 1999 kom miljømedarbejder G.B.P. fra B. Kommune og

forsikringsselskabet Alm. Brand til ejendommen, hvor skaden besigtigedes. Sagsøgerne fik oplyst, at forsikringen skulle have et påbud fra kommunen, før de kunne foretage sig noget. Dette påbud blev tidsfastsat til den 22. november. Der kom imidlertid intet påbud den dag, men den 23. november fremkom et varsel om påbud, bilag 1. Sagsøgerne var derefter i længere tid ikke i kontakt med kommunen men fik tingene på plads med forsikringsselskabet. Den 7. december 1999 modtog sagsøgerne brev fra B. Kommune, bilag 2, hvori kommunen orienterede om, at man havde været i kontakt med sagsøgernes forsikringsselskab, ligesom man orienterede om et eventuelt kommende påbud. Herefter var begge de sagsøgte repræsenteret ved en besigtigelse på ejendommen den 13. december 1999, hvor de tilsyneladende var enige om, hvad der skulle foretages, hvilket angiveligt først kunne ske, når der forelå et påbud. Umiddelbart inden jul, spurgte sagsøgerne til påbudet, der fortsat ikke var kommet. Påbud dukkede op den 11. januar og var dateret 10. januar 2000, bilag 3. Umiddelbart derefter påbegyndtes gravearbejdet, der blev udført i nøje samarbejde mellem kommunen og forsikringsselskabet. Kommunens repræsentant udtog prøver den 14. januar 1999, hvor hun konstaterede, at hun ikke kunne lugte olie, hvorfor der ikke ville være noget i de udtagne prøver. Samtidig godkendte hun arbejdet over for entreprenøren og gav besked om, at der blev lagt grus på igen. På sagsøgernes forespørgsel slog hun fast, at der ikke ville være olie i prøverne, og at det var en formalitet, at de overhovedet blev taget. Analyseprøver fremkom den 1. februar 2000 og viste kraftig forurening i både garage og indkørsel. Sagsøgerne kontaktede straks kommunen, men grundet sygdom fik de først et møde den 4. februar, hvor sagsbehandleren beklagede sagens udfald og behandling, herunder at hun ikke havde ladet ejerne tage beslutningen om, hvorvidt der skulle grus på straks, da prøverne var udtagne. På et efterfølgende møde den 9. februar beklagede teamleder C.G.P. fra B. Kommune, at miljøteknikeren havde været for dårligt inde i sagsgangen. Samtidig fortalte han, at rette procedure ville have været at give et mundtligt påbud straks, så udgravningen kunne være begyndt et par dage efter udslippet. Da nedsivningen åbenbart fortsat skete, skulle der ryddes op hurtigst muligt, og kommunen satte arbejdet i gang. Det blev af teamlederen sagt, at betalingen ville blive en sag mellem sagsøgernes og kommunens forsikringsselskaber. Den 11. februar 2000 meddelte teamlederen, at arbejdet nu ville gå i gang, og at han havde kontaktet sagsøgernes forsikringsselskab, der havde oplyst, at de ville betale for udgravning af ca. 30 cm, hvorimod resten nu fremstod usikkert. Dette protesterede sagsøgerne over ved brev af 12. febru-

ar 2000, bilag 4. Som bilag 5 fremlægges brev af 14. februar 2000 fra B. Kommune til sagsøgerne. Heri orienteres om hændelsesforløbet, ligesom 'kommunen måtte medgive, at styringen af oprensningsprojektet ikke havde været god nok, og at der var retableret for tidligt'. Kommunen mente i øvrigt, at forsikringsselskabet har forsinket oprydningen, og kommunen ville nu tage fat om styringen af processen. Brevet indeholdt endvidere nogle betragtninger om erstatningsspørgsmålet. Sagsøgerne reagerede straks ved brev af 15. februar 2000, bilag 6, hvori sagsøgerne bebrejder kommunen sagsbehandlingen og giver udtryk for, at sagsbehandlingen har været årsag til de forværrede følger. 21. februar 2000 påbegyndtes opgravningen, og kommunen meddelte, at man ville grave ned til fundamentets begyndelse og foretage nye prøver. Ved brev af 7. marts 2000 fra kommunen, bilag 7, orienteredes om, at der stadig var nogen forurening, og den 17. marts orienterede kommunen, bilag 8, om, at der ville blive taget yderligere prøver. Efter at Hedeselskabet har vurderet på sagen, afholdtes et møde på kommunen den 8. juni 2000. Herunder blev oplyst, at forureningen gik ned til 9 m under terræn, og at den ikke var afgrænset. Endvidere oplystes, at forureningen truede drikkevandsboringen men ikke L. vandværk. Der blev skitseret 3 løsninger.

1) Man kunne grave forureningen væk, hvilket ville koste ca. 200.000 kr.
2) Man kunne efterlade forureningen til overvågning og sikre mod nedsivning. Det ville betyde, at grunden skulle registreres i BBRT på vidensniveau 2, og at drikkevandsforsyningen skulle ophøre, og ejendommen tilsluttes offentligt vandværk. Prisen herpå var usikker.

Sagsøgerne skulle beslutte løsningen. Det blev oplyst, at kommunen havde afholdt et beløb på i alt kr. 105.976,54, der forventedes betalt af sagsøgerne. Som bilag 9 fremlægges notat dateret 19. juni 2000 fra Hedeselskabet. Heri skitseredes 2 løsninger på henholdsvis 276.000 ekskl. moms og kr. 1.285.68 ekskl. moms. Herefter rettede sagsøgerne i sommeren 2000 henvendelse til undertegnede, der foranledigede et møde afholdt den 14. september på B. Kommune. Dette møde har jeg refereret ved brev af 18. september 2000, bilag 10. Der var efterfølgende et par e-mails mellem parterne om referatet. Disse vedlægges som bilag 11 og 12. Endvidere vedlægges brev af 6. oktober 2000 fra B. Kommune samt svar af 10. oktober 2000 fra Ret&Råd til kommunen som bilag 13 og 14. Det konstateres, at der ikke er fremkommet nogen senere erklæring fra hedeselskabet, hvorimod der ved skrivelse af 22. december 2000 fra Roskilde Amt, Teknisk Forvaltning (bilag 15) foretages en anbefaling på grundlag af Hedeselskabets

vurderinger. Amtet anbefaler, at man følger Hedeselskabets løsning med sløjfning af vandboring og optimering af nedbrydning med efterfølgende kortlægning af ejendommen og hyppige kontrolundersøgelser af grundvandskvaliteten i det sekundære grundvandsmagasin. På basis af ovennævnte brev fra Roskilde Amt har B. Kommune ved brev af 11. januar 2001 (bilag 16) opsummeret status i sagen, herunder med beløbsmæssige angivelser. Ovennævnte redegørelse giver følgende beløbsmæssige oversigt over den billigste men samtidig for alle acceptable løsning.

Tilslutning til L. Vandværk	kr.	9.625,00
Gravearbejde, sløjfning af ekskl. boring m.v., anslået	kr.	30.000,00
moniteringsprogram med prøver 4 gange i 2001	kr.	12.500,00
moniteringsprogram årligt 2001-2011	kr.	31.250,00
Iltning - billigste løsning	kr.	250.000,00
Værdiforringelse af ejendommen - anslået	kr.	200.000,00
l alt	kr.	550.000,00,

hvilket svarer til det påstævnede beløb.

For at afslutte det bilagsmæssige hændelsesforløb fremlægges som bilag 17 brev af 6. februar 2001 fra undertegnede til B. Kommune, hvori det foreslås endnu engang at søge afklaret, hvad der skal foretages. Der er ikke kommet yderligere møder ud af denne henvendelse. Der vil under sagen skulle afholdes syn og skøn ved ejendomsmægler med henblik på fastlæggelse af ejendommens reelle værdiforringelse som følge af forureningen. **ANBRINGENDER:** Det gøres generelt og indledningsvist gældende i forhold til begge de sagsøgte,

at den olieforureningsskade, som sagen handler om, i forhold til sagsøgerne er en hændelig skade, som de ingen indflydelse har haft på overhovedet

at sagsøgerne umiddelbart efter skadens konstatering på alle måd**er** har foretaget sig det rigtige ved at henvende sig til såvel B. Kommune som eget forsikringsselskab.

I forhold til sagsøgte 1 B. Kommune gøres det gældende

at kommunen har reageret inadækvat i forbindelse med uheldet, idet man hverken til sagsøgerne eller til sagsøgernes forsikringsselskab sagsøgte 2 har givet konkrete anvisninger om, hvad der skulle eller måtte foretages

at kommunen gennem sine anvisninger om, at der intet måtte foretages, før der var udstedt et påbud, har forhindret såvel sagsøgerne som sagsøgte 2 i at begrænse skadens omfang

at kommunen har fremsat sine varsler om påbud og egentlige påbud på en måde, så det har stået uklart for såvel sagsøgerne som sagsøgte 2, hvilken rolle kommunen egentlig havde i sagen, idet man har bibragt de øvrige parter det indtryk, at enhver disposition snarere skulle udføres på foranledning af end i samarbejde eller efter påbud fra kommunen

at kommunen herigennem har pådraget sig et ansvar for forureningens udvikling ud over, hvad der eventuelt måtte være omfattet af sagsøgernes forsikring hos sagsøgte 2

Over for sagsøgte 2, Alm. Brand, gøres gældende

at skaden er omfattet af sagsøgernes forsikring husforsikring hos sagsøgte 2 (hvilket ikke er bestridt)

at sagsøgte 2, der umiddelbart efter skaden deltog i møderne på ejendommen med kommunen, har optrådt på sagsøgernes vegne og truffet de for dem nødvendige beslutninger i samråd med kommunen eller accept af kommunens eventuelt uhensigtsmæssige vejledninger, hvorfor sagsøgte 2 som forsikrer for sagsøgerne og som forsikringsselskab for dem er nærmere til at bære ansvaret for de skadevirkninger, der måtte følge af ikke umiddelbart at gribe til afhjælpende foranstaltninger."

Selskabet har givet tilsagn om retshjælpsdækning til søgsmålet mod kommunen.

I klageskrivelsen af 8/8 2001 til nævnet har advokat bl.a. anført: "… man mener, at sagen skal afgøres i ankenævnet først. Jeg er i virkeligheden fundamentalt uenig med Alm. Brand i sidstnævnte synspunkt, idet jeg dybest set er af den opfattelse, at kommunen er principalt ansvarlig, idet de fejl som er begået i sagen - efter min bedste overbevisning - hovedsagelig er begået af kommunen. Jeg er af den opfattelse, at i det tilfælde hvor kommunen ikke er ansvarlig, da vil forsikringsselskabet subsidiært være ansvarlig, som de som har handlet på min kundes vegne. … Foranlediget af forsikringsselskabets egen holdning må jeg derfor anføre det synspunkt, at forsikringsselskabet i forhold til ankenævnsbehandlingen tilpligtes at være ansvarlig for den fulde skade. Med hensyn til sagens reelle indhold henvises til stævning med de deri påberåbte bilag, herunder udkast til skønstema."

I selskabets skrivelse af 31/10 2001 til nævnet hedder det bl.a.: "Efter en gennemgang af sagen må det fastholdes, at afslaget på tilsagn om retshjælpsdækning til medinddragelse af selskabet under retssagen mod kommunen er berettiget, idet ankenævnet kan tage stilling til, om selskabet er ansvarlig for den fulde forureningsskade. For så vidt angår forureningsskaden er det over husforsikringens kaskodækning anerkendt, at forureningsskaden er en pludselig skade. Dette fremgår også af stævningen, hvor det i tilknytning til det første anbringende over for selskabet anføres, at selskabet ikke har bestridt, at skaden var omfattet af forsikringens dækning. For så vidt angår kaskoforsikringen er der således enighed mellem selskabet og forsikringstager herom. Bygningsskaden er således dækket af forsikringen. Selskabet har i den anledning betalt i alt kr. 72.028,69. Skadens omfang blev af selskabet klargjort d. 18. november 1999, dagen efter skaden blev konstateret. Som bilag C vedlægges kopi af skadeaftaleseddel underskrevet af forsikringstager og selskabets taksator. D. 13. december 1999 accepterede selskabet erstatning af skaden i samme omfang. Dette fremgår af den som bilag D vedlagte skadeaftaleseddel, der er underskrevet af forsikringstager og selskabets cheftaksator. Det nævnte erstatningsbeløb udgør udgiften til erstatning i det anerkendte skadeomfang. Forinden der gås nærmere ind i en redegørelse for opgørelsen af erstatningen af kaskoskaden, opfordres forsikringstagers advokat til at oplyse, om det bestrides, at kaskoskaden er erstattet fuldt ud. For så vidt angår den til husforsikringen knyttede ansvarsforsikring er det en betingelse for dækning, at der af forsikringstager er handlet ansvarspådragende i forbindelse med skaden. Det er selskabets vurdering, at der ikke i sagen er påvist noget ansvarsgrundlag. Der er enighed mellem selskabet og forsikringstagerne herom, da det i stævningen gøres gældende, at der er tale om en hændelig skade. Med hensyn til det nederst på s. 6 i stævningen anførte anbringende opfordres klagers advokat til nærmere at redegøre for, hvorledes han mener, at selskabet i relation til forsikringstager har handlet erstatningspådragende. Anbringendet er meget bredt formuleret og fremdrager ikke konkrete forhold, som det er muligt for selskabet at forholde sig til. Det skal for god ordens skyld bemærkes, at det bestrides, at selskabet på nogen måde har handlet erstatningspådragende. Det gøres endvidere gældende, at såfremt dette måtte være tilfældet, er det ikke godtgjort, at dette har forøget skadens omfang."

Advokaten har ikke kommenteret dette.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.: "**§ 5. Hvilke omkostninger er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?** … 5. Omkostninger ved tvister, der kunne have været behandlet ved et klagenævn, f.eks. Forbrugerklagenævnet eller andet godkendt klagenævn, medmindre andet er aftalt med selskabet, eller det er åbenbart, at sagen på grund af sin karakter ville være blevet henvist til domstolene. … **§ 7. Klagenævn** Kan tvisten behandles ved et klagenævn, f.eks. Forbrugerklagenævnet eller andet godkendt klagenævn, er sikrede forpligtet til først at benytte denne mulighed, se § 5, stk. 5. Omkostninger ved sådan klagenævnsbehandling er ikke dækket."

Nævnet udtaler:
Nævnet forstår klagernes argumentation således, at det er deres opfattelse, at selskabet er pligtig at friholde dem for de økonomiske følger af, at det i mellemværendet mellem kommunen og dem lægges til grund, at der er udvist fejl på deres side.

Nævnet tager hverken stilling til, om der er udvist fejl af den nævnte art, eller om selskabet skal bære følgerne af eventuelle fejl, men nævnet finder begge spørgsmål så tvivlsomme, at der bør ydes retshjælp også til søgsmålet mod selskabet.

Derfor

b e s t e m m e s :

Selskabet, Alm. Brand af 1792, skal yde retshjælp også til søgsmålet mod selskabet selv.

Jørgen Nørgaard